

M̄weīñan eo an Priesthood

kweil̄ok eo eḷap

Peran ñan Jutak Make L̄ok

Priesthood

erreo

naan in kaṃool

kweil̄ok eo eḷap

Peran ñan Jutak Make L̄ok

Jen Būreejtōn Thomas S. Monson

En wōr ad peran im jen pojak ñan jutak kōn ta eo jej tōmake .

Em̄maan ro rejitōnbōro ippa, ej juon jeram̄man eḷap ñan pād ippāmi jotenin. Kōj ro jej kabwijer priesthood eo an Anij rej ejaake juon korak in iakwe im jem̄doon.

Jej riit ilo Doctrine and Covenants, section 121, eoon 36, bwe jim̄we eo an priesthood eo ejab jenol̄ok ilo ekkejel ippān kajoor ko an lañ (lale Doctrine and Covenants 121:36). Ej juon menin letok eaiboojoj kar letok— ñan kōj ñan kabwijer priesthood eo, eo ejjab jenol̄ok ilo ekkejel ippān kajoor ko an lañ (lale Doctrine and Covenants 121:36). Menin letok in eaiboojoj, ijoke, ej bōktok ippān ejjab kōjeram̄man ko wōt ak barāinwōt eddo ko ewōr aer kōttōpar. Jej aikuj kōm̄anm̄an mour ko ad bwe jen erreo kōn priesthood eo jej kabwijere. Jej mour ilo juon iien eo me jej jebool kōn kōttōpar ak karōk eo eḷap ej kajjeoñ kareel kōj ñan iaḷ ko me remaroñ tōl l̄ok kōj ñan kakkure. Ñan kaarmejete kain iaḷ rōt in ebōk kijejeto im peran.

Ij kememej juon iien—im jet iaami jotenin renaaj barāinwōt—ke joñak ko an enañin aolep armej kar nañin aīn̄l̄ok wōt joñak ko ad. Menin ejjab ṃool kiiō. Iaar riiti juon bwebwenato ilo *New York Times* kōn juon ekkatak eo eaar bōk jikin ilo jōmar eo ilo 2008. Juon rikatak ebuñbuñ in Notre

Dame ikijeen jukjukin pād an armej kar tōl juon kumi in etale ilo kōm̄an intōrpiu ko ippān 230 rūm̄m̄an ded ro peḷaakin Amedka. Ij tōmak jemaroñ kaṃool bwe tōprak in uwaak ko raar āinḷok wōt ilo enañin aolep m̄ōttan ko an laḷ in.

Ij kwaḷok ippami jidik in bwebwenato in eḷap meḷeḷe ie:

“Rintōrpiu ro raar kajjitōk kajjitōk ko me uwaak ko rej aikuj tipidiki kōn jim̄we ak bōd, kālet ko reppen rejelet mour jim̄we im joñak ko. Ilo uwaak ko raitok im jab bolel, ... kwoj lo rūm̄m̄an ded rej kakkōt wōt im kwaḷok jim̄we eo ilo uwaak kein. Ak ejjeḷok aer meḷeḷe ko ak naan n̄an uwaaki barāinwōt.

“Ke kar kajjitōk n̄an kōmeḷeḷeik juon jekjek epen in mour jim̄we raar jelm̄ae, ruo m̄ōttan jilu in rūm̄m̄an ded ro raar jab maroñ uwaak kajjitōk eo ak kōmeḷeḷeik jorāān ko me rej jab jān mour jim̄we, āinwōt n̄e rekar jab maroñe wōnāān n̄an reen juon apartment ak n̄e eaar bwe aer koda n̄an kōḷḷāik mita eo ilo juon jikin baak.”

Bwebwenato eo ej wōnṃaanḷok wōt:

“Ijo elikjab ie, me enañin aolepāer raar bar rooltok n̄an e im bar rooltok n̄an e, ej bwe kālet ko an mour jim̄we rej āinwōt juon men eo kajjojo ej nemañe. “Ej an juon make,’ jekjekin uwaak ko raar ba. ‘Pepe eo ej an juon make. Wōn n̄a bwe in ba?’

“Kowaan im jab makoko in uwaak n̄an armej eo ewōr an mālim, elōñ iaan rūm̄m̄an ded ro raar em̄makūt ḷok n̄an ko jet [ba]: ‘Inaaj kōm̄m̄ane ta eo iaar ḷōm̄ṃake n̄an kamōṇōṇōik eō ak wāween aō eñjake. Ejjeḷok aō bar wāween n̄an jeḷā ta eo n̄an kōm̄m̄ane ak wāween aō eñjake ippā.’”

Ro raar kōm̄m̄an intōrpiu ko kar kōmejajaik bwe enañin aolepen rūm̄m̄an ded ro raar kōnono ippāer raar ba “kōm̄ij jañin kar bōk jipañ ko—jen jikuul ko, institution ko [ak] baamḷe ko—n̄an ejaaki mour ko rejim̄we.”¹

Em̄m̄aan ro, ejjeḷok juon ej roñjake eō kiiō naaj kar wōr an jabdewōt pere kōn ta eo ej mour jim̄we im ta eo ej jab, barāinwōt ejjeḷok juon ewōr an pere kōn ta eo ej kōtmeneik kōj āinwōt rikabwijer priesthood eo an Anij. Jaar baj wōt im naaj wōnṃaanḷok wōt n̄an katak kakien ko an Anij. Ilo an ejjeḷok ta eo kom̄ij loe ak roñ jabdewōt jikin ko, kakien kein rej jab ukoktak.

Ilo ad etal mour jān raan n̄an raan, enañin waḷok wōt jidik bwe tōmak eo ad enaaj eñjake. Jemaroñ ilo iien ko lo kōj make jebool kōn armej ro jet im erom̄ m̄ōttan bōnbōn eo edik kōn ta eo watōke

em̄man im ta eo ejjab. Ewōr ippād peran ilo mour jim̄we n̄an pen im dim kōn tōmak ko ad, meñe jen baj kōm̄mane jej aikuj ke pen im dim make? Āinwōt rikabwījer priesthood eo an Anij, eaorōk bwe jen maroñ jeļmae—kōn peran—jabdewōt apañ ko jej iooni. Kememej naan ko an Alfred Lord Tennyson, rijeje poem in England eo: “Kajoor eo aō ej āinwōt kajoor eo an joñoul, kōnke būruō ej erreō.”²

Ej ļapļok, armej ro jet rebuñbuñ im ro jet me—kōn juon un ak ko jet—rej waļok ilo lōpilej ewōr m̄wilier n̄an kajirere kōn kabuñ im kōnono kōn aolep armej im, ilo jet iien, Kabuñ in eļaptata. Eļaññe naan in kaṃool ko ejjeļok aer juon pedped edim, kōnana ko remaroñ jelet kōj, n̄an pere tōmak ko ad make ak n̄an bōjrak jidik ilo ad n̄an kōjparok kien ko.

Ilo ettōṅak eo an Liai kōn wōjke in mour, loe ilo 1 Nipai 8, Liai ej loe, ilubwilijen ro jet, ro raar dābdep n̄an aen in debdeb eo ṃae wanṃaantak im ro rej bōk leen wōjke in mour, eo jejeļā ej kwaļok kōn iakwe eo an Anij. Innām, lukkuun kaburom̄ōjm̄ōj, ālkin raar bōk leen eo, jet raar jook kōnke ro ilo “juon em̄ ekilep im ļap,” ro rej bōk jikin utiej bōro an ro nejin armej, ro raar jitōñļok er kōn adiin peier im kajirere kake er; im raar wōtlōkļok ilo iaļ ko remo im raar jabwābwe.³ Bar juon alen em̄ṃaan ro rejitōn bōro, ewōr ke ippād peran n̄an jutak pen im dim ilo jeļmae jum̄ae ko reppen?

Ij tōmak imminene eo aō kein kajuon kōn peran im mour ekar n̄an juon tōmak epen kar bōk jikin ke iaar jermal ilo United States Navy epaake ļok jem̄ļokin Pata eo an Laļ in Kein Karuo.

Kamminene eo an Navy n̄an ebbōk ekar jab juon imminene eo epidodo n̄an n̄a, barāinwōt ro raar kijenmej ie. Ilo wiik ko jilu im̄aan tata iaar eñjake āinwōt iaar pād ilo kauwōtata. Ennaan in ej jino kaṃōṅōṅō.

Inaaj aolep iien kememej n̄e ej itok Jabōt ālkin wiik eo jinoin. Ej juburuwōm kōn nuuj ko jān opijia eo eutie an United States Navy eo. Ilo tōre eo kōm̄ij jutak wōt kōn wāween am kōnankan ānbwinim ilo jikin kamminene eo ilo juon mejatoto em̄ōlo āinwōt ilo California, kōm̄ kar roñ an keañ: “rainin aolep rej etal n̄an jar—aolep, eñin, ijilōkin wōt n̄a. Ij etal in kakkije!” Innām ej lamōj, “Kom̄ aolep ri Catholic, kom̄ij ioon doon ilo Camp Decatur—im jab rooltok ṃae jilu awa jejjjet. Jino ṃaaj keañ eo kar leļok! Juon kumi eļap in armej ro raar pokake keañ eo an im etal. Innām eaar kōļļaaaj keañ eo an juon, “Kom̄ ro rej Rijew, kom̄ ioon doon ilo Camp Henry—im jab rooltok ṃae jilu awa jejjjet. Jino ṃaaj keañ eo kar leļok!” Kumi in armej ro reiet tata raar diwōjļok. Innām eaar ba, “Kom̄ ro rej Protestants, ioon doon ilo auditorium ko ilo Camp Farragut—innām jab rooltok ṃae jilu awa jejjjet. Jino ṃaaj keañ eo kar ilok!

Juon ennaan ejidimkij ijo eaar itok ilo ļōm̄nak eo aō, “Monson, kwoj jab juon Catholic; kwoj jab juon Rijew; kwoj jab juon Protestant. Kwoj juon Mormon, kōn menin kwon jutak ijene!” Imaroñ

kwaļok n̄an kwe bwe iaar eñjake aō lukkuun make iaaō. Peran im kwaļok kajoor, aet—ak make iaaō.

Innām iaar roñ naan ko remṃan iaar roñ bwe opijja eo elej ej ba. Eaar lale iaļ eo aō im kajjitōk, “Im kiiō āt ta eo komij kūr kom kake?” M̄ae iien eo āliktata iaar jab ļōmṃake bwe juon eaar jutak iturū ilo ak likū ilo jikin kamminene eo. Enañin aolep iien ko, kajjojo iaam kar uwaak, “Mormon ro!” Epen kōmeļeļeiki lañlōn eo eaar kobrak buruō ke ij oktak lik im lo jejjo jeļa ro jet.

Opiija in elej eaar kūrj bōran ilo juon ļōmṃak epok ak āliktata eaar ba, “Ekwe, komjeān etal im pukōt juon jikin n̄an kweilok ie. Im jab rooltok m̄ae jilu awa jejjet. Jino m̄aaj, keañ eo kar leļok!”

Ke kōm kar m̄aajļok, Iaar ļōmṃak kōn naan ko an juon al Iaar katak ilo iiō ko ilo Būraimere ṃokta:

Peran n̄an erom juon Mormon;

Peran n̄an jutak make ļok.

Peran n̄an bōk juon jibadbad epen;

Peran n̄an kōjeļā kake.

Meñe imminene eo eaar itok ilo an oktak jān ta eo iaar kōtmene, iaar ṃōṃōṃō in jutak make ļok, eaar baj menin aikuj wōt.

Jen raan eo ijo, ewōr iien ko me ejjeļok juon ej jutak iturū im *iaar* jutak make ļok. Ewi joñan aō ṃōṃōṃō bwe iaar kōmṃan kālet in etto n̄an kajoor wōt im ṃool, aolep iien kōpopo im pojak n̄an jutak ṃae kabuñ eo aō, eļaññe ej erom menin aikuj.

Eļaññe kōj ilo jabdewōt iien rej eñjake jaorōkin jermal ko rej pād iṃaad, emṃaan ro rejitōn bōro, imaroñ ke kwaļok ippāmi juon ennaan kar kōmṃan ilo 1987 kar ilo tōre eo jen Būreejtōn eo an Kabuñ in Ezra Taft Benson ke eaar kōnono n̄an juon kumi in membōr edoom ilo California. Būreejtōn Benson eaar ba:

“Ilo aolep epepen, rikanaan ro raar reilałtak jen jikin ko routiej jen iien n̄an iien kein ad. Bilien ro remej im ro rej kab ļotak rej reitok n̄an kōj. Jab kōm̄man bōd kake—kom̄ij juon epepen kāleti. ...

“Enañin jiljiljino taujin iiō ko, Anij eaar dāpij kom̄ ilo kōjparok n̄an kōjedeik tok kom̄ ilo raan kein āliktata m̄okta jen itok eo kein karuo an Irooj. Jet armej renaaj buñ jān tōmak, ak aelōñ in kiiñ eo an Anij enaaj pād wōt ilo nememe eo an n̄an karuwaineneik tok jepļaaktok eo an Jeban eo an—aaet Jisōs Kraist.

“Ilo an epepen in enaaj āinļok wōt ilo keidi ilo nana n̄an raan ko an Noa, ke Irooj eaar kareeok laļ kōn ibwijlelep, ewōr juon oktak eļap ilo iien in: [ej bwe] Anij eaar kōjparoke n̄an iien eo āliktata jet iaan ajri ... ro Nejin rekajoor tata, ro renaaj jipañ wōnmaanļok kōn kawiiñ aelōñ in kiiñ eo.”⁴

Aaet, em̄maan ro rejitōn bōro, jej bōk jikin ajri ro Nejin rekajoor tata. Ad eddo n̄an erreō kōn aolep kōjeram̄man ko raiboojoj Jemād ilo Lañ eaar kōjparoki n̄an kōj. Jekdoon ia eo jej etal ie, priesthood eo ad ej etal ippād. Jej ke jutak ilo jikin ko rekwojarjar? Jouj, m̄okta jen am̄ likūt eok make im priesthood eo am̄ ilo kauwōtata kōn etal ilowaan jikin ko ak bōk koņaam ilo m̄akūtūt ko rejjab erreō n̄an eok ak priesthood eo, bōjrak jidik n̄an ļom̄nak kōn waļok ko aer. Kajjojo iaad kar letok ioon Priesthood eo an Aron. Ilo jekjek in, kajjojo eaar bōk kajoor eo ej kabwijer kii ko n̄an jermal ko an enjeļ ro. Būreejtōn Gordon B. Hinckley eaar ba:

“Kom̄ij jab maroñ in kōm̄man jabdewōt men eo naaj likūt juon katiñ ikōtaami im jermal ko an enjeļ ro ilo etami.

“Kom̄ij jab maroñ jab mour jim̄we ilo jabdewōt jekjek. Kom̄ij jab maroñ riab. Kom̄ij jab maroñ k̄oqt ak riab. Kom̄ij jab maroñ bōk pata etan Anij ak kōjerbale kajin ko renana im bōk wōt jim̄we eo n̄an kōmani jermal ko an enjeļ ro.”⁵

Eļañne elōñ iami ej kōm̄man bōd ilo mour ko ami, ikōņaan bwe kom̄in meļeļe ilo an ejjeļok kajjitōk bwe ewōr juon iaļen jepļaak. Jermal in ej ņaetan ukweļok. Rilom̄oor eo ad eaar leļok mour eo An n̄an kōpooje kom̄ im n̄a n̄an menin letok jeram̄man in. Meñe em̄ool bwe iaļen ukweļok eo ejjab pidodo, kalim̄mur ko rej m̄ool. Jaar roñ m̄oktaļok: “Meñe bōd ko ami rej āinwōt bōrōrō, renaaj mouj āinwōt sno.”⁶ “Im ban bar keememej [jerq̄wiwi] ko aer.”⁷ Juon ennaan ejjeļ uwaan. Juon kōjeram̄man ejjeļ uwaan. Juon kalim̄mūr ejjeļ uwaan.

Bōlen elōñ iami ro rej ļom̄nak ilo er make, “Ekwe, ijjab mour kōn aolep kien ko, im ijjab kōm̄man aolep men ko iakuj kar kōm̄mani, ak mour eo aō ej em̄man wōt. Ij ļom̄nak imaroñ jim̄or m̄ōñōñō ilo mour in im jab aikuļ kōjparok kien ko.” Em̄maan ro, Ij kalim̄muri kom̄ bwe menin eban jermal ilo juon iien aitok kitien.

Ejjab lōn allōn ko remootlōk iaar bōk juon leta jān juon emḡmaan eo kar juon iien ekar maroñ bōk wāween kein ruo. Emḡj an kiiō ukweļok im bōktok mour eo an nān lowaan pokake pedped ko im kien ko an kojpeļ eo. Ikōḡnaan kwaļok ippāmi juon parokiraab jān leta eo an, kōnke ej bōk jikin ḡool eo an juon lōmḡnak emḡjḡḡ: “Iaar aikuj in ekkatak make iaaō (wāween eo epen) bwe Rilḡmḡḡor eaar lukkuun jimḡwe ke Eaar ba, ‘ejjeļok armej e maroñ pokake ruo irooj: bwe enaaj kōjdate juon im yokwe eo juon; ak e naaj dāpij juon im kajekdḡḡn eo juon. Komḡ ban ri karijeran Anij im ḡweuiuk.’⁸ Iaar kajjieoñ, ennañin penļok jān kar jabdewōt, nān kōmḡmane jimḡor. Ilo jemļokin,” eaar ba, “Iaar tokaj ejjeļok, marok, im ajimakeke bwe Satan ej kōpooj nān ro otemjej moḡ ko, lōmḡnak ko rejjab ḡool im riab.”

Bwe jen eromḡ kajoor im jutak ḡae aolep kajoor ko rej kanōk kōj ilo iaļ eo ebōd ak aolep ainikien ko ko rej rōjañ kōj nān bōk iaļ eo ebōd, ej aikuj wōr juon ad make naan in kaḡool. Meñe kwoj 12 ak 112—ak pād ikōtaer—komaroñ jeļā kōn kwe make bwe kojpeļ eo an Jisōs Kraist ej ḡool. Jaar kalimḡmur bwe “eļaññe komḡ naaj kajjitōk kōn juon bōro emḡool, kōn lukkuun kōttōpar, im ewōr tōmak ilo Kraist, Enaaj kwaļok ḡool in nān komḡ, jān kajoor eo an Jetōb Kwojarjar.”⁹

Ñe jejeļā bwe Bok in Mormon ej ḡool, innām jej barāinwōt jeļā bwe Joseph Smith eaar lukkuun juon rikanaan im bwe eaar lo Anij Jemād Indeeo im Nejin ḡaan, Jisōs Kraist. Ej barāinwōt kwaļok bwe kojpeļ eo eaar jepļaaktok ilo raan ko āliktata jen Joseph Smith—ekoba jepļaaktok eo an jimḡor Priesthood eo an Melkisedek im Aron.

Eļaññe ewōr juon ad naan in kaḡool, ej ad eddo nān kwaļok naan in kaḡool eo ippān ro jet. Elōñ iami emḡmaan ro rejitōn bōro ro raar jermal āinwōt mijinede ro peļaaikin laļin. Elōñ iami likao ro renaaj ḡōttan jidik jermal. Kōpooj komḡ make kiiō nān jermal in emḡman. Kōmḡman bwe kwōn erreō nān jermal.

Eļaññe jej pojak nān kwaļok kojpeļ eo, jej pojak nān uwaake kapilōk eo an Rijilōk Paul, eo kōketak, “Komḡwin pojak iien otemjej bwe komḡwin uwaak nān jabdewōt armej ej kajjitōk ippemi kōn unin kōjatdikdik eo ej ilowami.”¹⁰

Enaaj wōr ad iien ko remḡman aolepen mour ko ad nān kwaļok tōmak ko ad, meñe jejjab aolep iien jeļā nāāt eo jenaaj kūr nān kōmḡmane. Juon iien emḡman eaar itok nān nā ilo 1957 ke iaar jermal ilo juon pejnej in jeje im kar kajjitōk ippa nān etal nān Dallas, Texas, jet iien kar ḡae etan “bukwōn eo an kabuñ ko,” nān kōnono ilo juon kweilok an pejnej. Ālkin wōt an dedeļok kweilok eo, iaar bōk juon baj nān alooj peļaaikin bukwoñ eo. Ke kōmḡ ar ellā jen kabuñ ko raiboojoj, rikatōr eo amḡ eaar ba, “Tuanmiñnumḡ kwoj loe kabuñ eo an Methodist,” ak “Ijeḡe tuanmoonumḡ ej Catholic cathedral.”

Ke kōmij ellā jen juon em̄ biroko būroro eaiboojoj jujeltok jen ioon juon bat, rikator̄ eo eaar ba, “M̄ōne ej ijo Mormon ro rej kweilok ie.” Juon kōrā ilo jea eo itulik in baj eo eaar ikkur, “Rikator̄ en, komaron̄ ke kwałok n̄an kōm̄ jabdewōt men kōn Mormon ro?”

Rikator̄ eo eaar kajeer baj eo n̄an tulikin iał eo, oktak tok ilo jea eo an im uwaak, “Kōrā, men eo de eo ijełā kōn Mormon ro ej bwe rej kweilok ilo em̄ birōk bōrōrōr en. Ebar ke wōr ilo baj in ejełā jabdewōt ełapłok kōn Mormon ro?”

Iaar kōttar an jabdewōt uwaak. Iaar lale paotokin turin mejān kajjojo armej ro kōn jet kōkkale n̄an kile, jet raar kōṅnaan kōm̄man aer ennaan. Ejjełok. Iaar kile bwe ekar n̄a wōt n̄an kōm̄man āinwōt an Rijilōk Piter kar kwałok, n̄an “pojak iien otemjej bwe kom̄win uwaak n̄an jabdewōt armej ej kajjitōk ippemi kōn juon un kōn kōjatdikdik eo ej ilowami.” Iaar barāinwōt kile m̄ool eo an juon jabōn kōnaan “N̄e iien eo n̄an kālet ej itok, iien eo n̄an kōppopo ej m̄ootłok.”

Kōn 15 ak elōn łok minit kein tok, iaar jeram̄man in kwałok ippān jabdewōt ro ioon baj eo naan in kam̄ool eo aō kōn Kabuñ eo im tōmak ko ad. Ij kam̄oolol kōn naan in kam̄ool in aō im kam̄oolol bwe iaar pojak n̄an kwałok e.

Kōn aolepen buruō im aō, Ij jar bwe aolep em̄maan ro rej kabwijer priesthood eo renaaj kautiej priesthood eo im m̄ool n̄an lōke kōn letok eo ke kar lełok ioon. Kajjojo iaad ro rej kabwijer priesthood eo an Anij en jełā ta eo ej tōmak i. Jen maron̄ peran łok im pojak n̄an jutak kōn ta eo jej tōmak ie, im ełāñne jej jutak make iaad ilo jermal in, jemaron̄ kōm̄man menin ilo peran, kajoor jen jełāłokjen eo bwe ilo m̄ool jej jamin naaj make iaad n̄e jej jutak ippān Jemād ilo Lañ.

Ke jaar jołok iien n̄an menin letok in kar letok—“jim̄we ko an priesthood eo ... rej jab jenolok ilo ekkejel ippān kajoor ko an lañ”—jen łōm̄nak aolep iien n̄an tōlarōke im bōbrae im erreko kōn kalim̄mur ko an rej itok jene. Em̄maan ro, jen łoor kōmelele ko an Rilom̄oor n̄an kōj, wałok ilo bok in 3 Nipai: “Kotak ami meram bwe en maron̄ kōmeramłok lał. Lo N̄a ij meram eo kom̄ naaj kotak lōñłok—men eo kom̄ ar lo Aō kōm̄man.”¹¹

Bwe jen maron̄ łoor meram eo im kotak lōñłok n̄an aolepen lał in bwe en lo ej aō jar im aō kōjeram̄man ioomi aolep ro rej roñajke ainikiō, ilo etan Jisōs Kraist, amen.

Notes

1.

David Brooks, “If It Feels Right ... ,” *New York Times*, Sept. 12, 2011, nytimes.com.

2.

Alfred, Lord Tennyson, “Sir Galahad,” in *Poems of the English Race*, sel. Raymond Macdonald Alden (1921), 296.

3.

Lale 1 Nipai 8:26–28.

4.

Ezra Taft Benson, “In His Steps” (Church Educational System fireside, Feb. 8, 1987); bar lale “In His Steps,” in *1979 Devotional Speeches of the Year: BYU Devotional and Fireside Addresses* (1980), 59.

5.

Gordon B. Hinckley, “Personal Worthiness to Exercise the Priesthood,” *Liahona*, July 2002, 59.

6.

Aiseia 1:18.

7.

Jeremaia 31:34.

8.

Matu 6:24.

9.

Moronai 10:4.

10.

1 Piter 3:15.

11.

3 Nipai 18:24.